

BERGEN
KOMMUNE

Rå Skole
Steinsviksvegen 393
5239 Rådal
Tlf: 53 03 65 50
Ra.skole@bergen.kommune.no

Rå skole – en dysleksivennlig skole

Rå skole har i mange år arbeidet med systematisk kompetanseheving i personalet samt hatt en grundig gjennomgang på systemnivå for å skape gode rutiner for avdekking og oppfølging av elever med dysleksi, dyskalkuli samt utviklingsmessige språkforstyrrelser (tidligere kalt spesifikke språkvansker). Vi fikk offisiell godkjenning som dysleksivennlig skole i juni 2022. En offisiell markering av denne godkjenningen vil finne sted senere i høst.

En dysleksivennlig skole er en skole som:

- skaper et inkluderende og aksepterende miljø.
- har gode systemer og har kompetanse på å finne elever som har vansker.
- kartlegger og registrerer alle elevenes leseferdigheter systematisk.
- følger opp leseutviklingen hos de elevene som trenger det.
- setter raskt inn tiltak og jevnlig vurderer om disse fungerer.
- utnytter de mulighetene IKT gir i opplæringen.
- sørger for at alle lærere har kompetanse i tilpasset undervisning for elever med dysleksi, dyskalkuli og utviklingsmessige språkforstyrrelser.

Mye av den undervisningen og veiledningen som blir beskrevet som dysleksivennlig, gagnar alle elever på Rå skole. Men som en offisiell dysleksivennlig skole vil vi forsikre oss om at de elevene som har dysleksi, dyskalkuli eller utviklingsmessige språkforstyrrelser (forkortet DLD) både blir fanget opp og får tilgang til og kompetanse i å bruke de hjelpemidlene vi mener vil kunne gi dem en bedre skolehverdag.

Selve kompetansen i å bruke hjelpemidler vet vi varierer fra elev til elev, og det er ulikt hvordan dette har vært jobbet med på barneskolene. Selv om vi har et system for opplæring i hjelpemidler på Rå skole, er det viktig at foresatte, der problemstillingen er relevant, tar en dysleksi-prat med eleven om følgende tema:

- Har eleven tilgang til digitale lærebøker og vet hvordan man kan få opplest tekst?
- Har eleven tilgang til Lydhør-app?
- Vet eleven hvordan Chrome book (CB) skal brukes til skolearbeidet?
- Er eleven kjent med skrivestøtten tale til tekst på CB?
- Er eleven kjent med Intowords og/eller andre programmer som både kan gi ordforslag, lese opp tekst og gi tilgang til ulike skriverammer?

Bergen kommune har nå åpnet opp for at programmene Lingdys og Textpilot kan brukes på CB. Disse har fom. høsten 2022 fått nytt navn; **Lingdys pluss**. Ifølge Dysleksi Norge er dette svært gode hjelpemidler for elever med dysleksi, og spesielt dersom eleven ser for seg en akademisk retning videre, der arbeid med mye tekst vil være relevant. Skolen er behjelpelig med å søke om **Lingdys pluss** for elever som kan ha krav på dette. En slik lisens vil følge eleven gjennom hele skole- og utdanningsløpet, og vi har egne introduksjonskurs på skolen i installasjon og bruk av **Lingdys pluss**. For spørsmål om søknad om **Lingdys pluss**, ta kontakt med:

- Bente Langhelle Høiaas (bente.hoiaas@bergen.kommune.no) avdelingsleder 8. trinn
- Hilde-Merethe Ivarhus (hilde-merethe.ivarhus@bergen.kommune.no) avdelingsleder 9. trinn

Rå skole vil i år som i fjor invitere elever og foresatte til en workshop om hjelpemidler og tilrettelegging ilt høstsemesteret. Invitasjon kommer senere.

Som for alle elever, er elever med dysleksi, dyskalkuli og DLD veldig ulike i sin tilnærming til sine utfordringer. Noen er veldig åpne, og åpenhet rundt det å ha utfordringer er nettopp noe vi har jobbet mye med på Rå skole. Andre elever vil helst holde ting for seg selv. Det er derfor viktig at elevene er i dialog med lærerne sine og forteller dem hvordan de ønsker å bli møtt. Bare på denne måten vil man kunne ligge i forkant f.eks. ved individuelle faglige tilpasninger. Det er viktig å presisere at tilpasningene en skole kan gi til elever med ovennevnte utfordringer skal fungere som utjevning sammenlignet med jevnaldrende, det skal ikke utgjøre en fordel. Tilpasningene vil derfor være dynamiske og kunne bli justert alt etter behov. En viktig oppgave vi som dysleksivennlig skole har er å gjøre elevene så selvstendige som mulig slik at de på egenhånd skal kunne håndtere utfordringer de vil møte på i fremtiden.

Når eleven kommer så langt som til eksamen i 10. klasse, vil de kunne søke om ekstratid på opptil 1 time.

For mer generell informasjon om dysleksi, dyskalkuli og utviklingsmessige språkforstyrrelser, se Rå skole sin hjemmeside.

Mvh

Ledelsen Rå skole